

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 12. 8. 2014

Č. j.: 55684/ENV/14

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce
„Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017“

Předkladatel koncepce: Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 3/5
602 00 Brno

Zpracovatel koncepce: HaskoningDHV Czech Republic, s.r.o.
Černopolní 39
613 00 Brno

Zpracovatelé posouzení: EKOAUDIT, spol. s.r.o.
Podnásepní 1h
602 00 Brno

RNDr. Jiří Procházka, MBA, EKOAUDIT, spol. s.r.o.

*(držitel osvědčení a autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace
a posudku ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na
životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů)*

Mgr. Pavlína Linhartová

(samostatný odborný pracovník pro oblast životního prostředí)

RNDr. Irena Dvořáková

*(držitelka osvědčení k provádění posouzení dle § 2 vyhlášky č. 353/2004 Sb.,
o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví)*

Mgr. Bořek Švrčula, Detekta s.r.o.

(akreditovaná a autorizovaná laboratoř měření emisí dle zákona č. 201/2012 Sb., o ovzduší)

Mgr. Jan Losík, PhD.

(autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro účely provádění posouzení dle § 45i uvedeného zákona)

Mgr. Alice Háková

(autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro účely provádění posouzení dle § 45i uvedeného zákona)

Mgr. Radim Kočvara

(autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pro účely biologického hodnocení dle § 67 uvedeného zákona)

RNDr. František Konečný

(držitel osvědčení MŽP dle § 3 odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a vyhlášky č. 206/2001 Sb., o odborné způsobilosti projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce v oborech hydrogeologie a sanační geologie)

Stručný popis koncepce:

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017 (dále jen „PR JMK“) je základním střednědobým programovým dokumentem identifikujícím hlavní rozvojové priority k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje. Slouží jako nástroj řízení této podpory. Specifikuje strategické cíle, opatření a rozvojové aktivity oblastí Jihomoravského kraje, které budou kraj, obce a města ve svých působnostech programově i finančně podporovat a zabezpečovat.

Po formální stránce se koncepce PR JMK člení na tři základní části:

- a) část analytickou (informační)
- b) část návrhovou
- c) část implementační (realizační)

A dále je návrhová část dělena na 4 prioritní osy:

- 1) rozvoj znalostní ekonomiky a podpora pólů růstu
- 2) snižování regionálních disparit
- 3) atraktivní region pro obyvatele, návštěvníky a investory
- 4) rozvoj dostupnosti a dopravní obslužnosti kraje

Hlavní cíle PR JMK jsou definovány v návrhové části – Programová část. Stanoveny byly 4 prioritní osy a u každé hlavní (globální) cíl, 19 specifických cílů, 24 opatření a celkem 183 aktivit, které mají společně s opatřeními za úkol plnit vytyčené cíle.

Cílem nového PR JMK je vyjádřit pro stanovené období aktuální rozvojové směry kraje v souladu s rozvojovými směry EU a ČR. Poukázat na potenciální aktivity a možnosti

ve všech řešených oblastech, jež jsou na regionální a lokální úrovni Jihomoravského kraje žádoucí a budou veřejnou správou podporované.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce PR JMK, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí (dále též jen „MŽP“), předloženo dne 6. 1. 2014. Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce zveřejněno v Informačním systému SEA a rozesláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

Zjišťovací řízení ke koncepci PR JMK bylo zahájeno dne 22. 1. 2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet na úřední desce Jihomoravského kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP174K) a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 20. 2. 2014 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j. 11330/ENV/14), v němž MŽP dospělo k závěru, že koncepce naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a bude proto zpracováno vyhodnocení vlivů této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10e zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a součástí vyhodnocení bude i hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastí postupem podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) a hodnocení vlivů na veřejné zdraví ve smyslu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byl MŽP předložen dne 13. 6. 2014 a po kontrole náležitostí byl dne 18. 6. 2014 návrh koncepce včetně vyhodnocení rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 14. 7. 2014. Veřejné projednání proběhlo v Brně v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 15. 7. 2014.

Stručný popis posuzování:

Posouzení vlivů koncepce PR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 tohoto zákona a požadavků na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Samotné posouzení vlivů koncepce na životní prostředí bylo provedeno maticovým způsobem na základě porovnání s referenčními cíli. Pro hodnocení byla použita stupnice od +2 do -2 včetně 0 hodnocení, které značí nulový či minimální vliv na referenční cíle.

Strategie byla rovněž podrobena posouzení vlivů dle §45i zákona o ochraně přírody a krajiny, v rámci něhož budou vyhodnoceny možné vlivy realizace koncepce na lokality soustavy Natura 2000, jejich předměty ochrany a jejich celistvost. Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace PR JMK na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií pro systém výběru projektů, které budou na

základě koncepce podpořeny, a návrh indikátorů pro hodnocení implementace předkládaného dokumentu. Pomocí těchto indikátorů pro hodnocení implementace PR JMK bude možné monitorovat přínosy jeho realizace pro životní prostředí a vyvodit důsledky pro další návrhová období.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO k návrhu koncepce

„Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017“

verze po veřejném projednání

za dodržení níže uvedených podmínek, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Programu rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017 na životní prostředí a veřejné zdraví (část A):

- 1) Při realizaci vybraných projektů uplatnit odpovídající opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví uváděné v kapitole 6, 7, 10 ve vyhodnocení SEA.
- 2) Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Jihomoravského kraje dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení SEA. Pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringů, tj. průběžné dopady implementace PR JMK na životní prostředí a veřejné zdraví a současně zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
- 3) Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 Vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
- 4) Při přípravě, realizaci a provozování konkrétních záměrů respektovat principy a podmínky stanovené ve vyhodnocení SEA včetně podmínek vyplývajících z hlavních environmentálních limitů vycházejících ze stávající legislativy, tj. zejména podmínek vyplývajících z území chráněných v rámci zákona o ochraně přírody a krajiny, podmínek vyplývajících z chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen „CHOPAV“) a z ochranných pásem vodních zdrojů dle zákona č. 254/2001 Sb.,

o vodách, ve znění pozdějších předpisů, podmínek ochrany zemědělského půdního fondu dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, podmínek ochrany lesů dle zákona č. 289/1995 Sb. o lesích, ve znění pozdějších předpisů a podmínek ochrany kulturních památek dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

- 5) Projekty, které naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, budou samostatně posouzeny v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). Bez provedení tohoto posouzení nelze podpořit realizaci navrhovaného záměru a ani ho uskutečnit. Toto se týká také projektů, které nejsou v koncepci uvedeny, ale v budoucnu budou v rámci koncepce podporovány.
- 6) Při přípravě projektů využít informací uvedených v platných Územně analytických podkladech Jihomoravského kraje (2013), zvláště pak respektovat limity využití území.
- 7) Při realizaci aktivit dopravní a technické infrastruktury vyloučit zásahy do kulturních památek.
- 8) V rámci výstavby nové dopravní a technické infrastruktury je třeba respektovat limity využití přírody a krajiny, zejména zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), Natura 2000, územní systém ekologické stability (dále jen „ÚSES“), významné krajinné prvky (dále jen „VKP“), přírodní parky a lokality výskytu zvláště chráněných druhů. Opatření nesmí vést ke zvyšování fragmentace krajiny, je třeba minimalizovat zábory přírodních stanovišť a zamezit úbytku biodiversity. V případě nevyhnutelného střetu se zájmy ochrany přírody a krajiny je třeba realizovat konkrétní opatření, která negativní vlivy minimalizují. Jedná se zejména o opatření na podporu biodiversity, zvyšování průchodnosti krajiny, realizaci prvků ÚSES, péči o ZCHÚ a lokality zvláště chráněných druhů apod.
- 9) Při realizaci aktivit minimalizovat zásahy do ZCHÚ, prvků ÚSES a dalších území definovaných dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Dále minimalizovat fragmentaci krajiny, minimalizovat zábor zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) hlavně I. a II. třídy.
- 10) Při realizaci infrastruktury cestovního ruchu je nutné respektovat významnější centra biodiverzity, místa s vyšším podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných a ohrožených druhů a respektovat co nejvíce krajinný ráz. Pokud tyto vlivy nelze zcela eliminovat, je třeba vybrat variantu s nejmenším možným vlivem.
- 11) Při rozšíření a modernizaci infrastruktury cestovního ruchu a rovněž při realizaci organizačních opatření v cestovním ruchu, je třeba minimalizovat vlivy na životní prostředí volbou vhodné trasy a konkrétního technického řešení, resp. stanovením maximální únosnosti z hlediska návštěvnosti atraktivit cestovního ruchu. Zvláštní pozornost je třeba věnovat kromě ZCHÚ, přírodních biotopů a biotopů významných druhů, prvků ÚSES a VKP, také okolí shromaždišť vodních ptáků, hnízdišť dravců, přechodům přes vodní toky a lesní komplexy apod.
- 12) Nové dopravní stavby lze umisťovat do ZCHÚ zcela výjimečně s ohledem na jejich předměty a cíle ochrany.

- 13) Před realizací aktivit v území se zvýšenou ochranou dle § 45i a § 45h zákona o ochraně přírody a krajiny zajistit zpracování hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000.
- 14) Před realizací aktivit v odůvodněných případech zajistit zpracování hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz a biologické hodnocení záměru dle zákona o ochraně přírody a krajiny.
- 15) Zajistit podporu zvyšování retenční schopnosti krajiny za pomoci přednostního využívání biologických opatření a prvků v krajině před technickými opatřeními, která s sebou přináší riziko zastavování přirozeně fungujících částí krajiny.
- 16) Při výběru a realizaci jednotlivých projektů, které mohou mít vliv na území jednotlivých CHKO Jihomoravského kraje, postupovat dle platných právních předpisů vztahujících se k úpravě hospodářského a rekreačního využívání území CHKO.
- 17) Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
- 18) Při realizaci staveb zasahujících do CHOPAV nebo ochranných pásem vodních zdrojů respektovat podmínky vyplývající z ochrany těchto zdrojů a minimalizovat tyto zásahy v oblasti CHOPAV a v oblasti ochranných pásem vodních zdrojů.
- 19) Výstavba ČOV a výstavby kanalizační sítě a související infrastruktury musí zohledňovat zvyšující se rizika výkyvů počasí a jejich důsledků (přívalové deště, lokální záplavy, eroze ad.).
- 20) Při realizaci aktivit v záplavových územích zajistit, kromě protipovodňové ochrany vlastních záměrů, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
- 21) V místech, kde je to možné a účelné, upřednostnit při plánování a realizaci protipovodňových opatření přírodě blízká opatření před opatřeními technickými.
- 22) Při realizaci aktivit zdůraznit a respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. V odůvodněných případech zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
- 23) Navrhovat a aplikovat protierozní opatření týkající se jak vodní či větrné eroze. Provádět osvětu u cílových skupin, které se toto téma výslovně týká např. zemědělci.
- 24) V případě dotčení hranic dobývacích prostorů postupovat v souladu s ustanovením § 19 odst. 1 a 2 horního zákona, tj. zažádat o povolení stavby kompetentní orgány. Těmi jsou podle stavebních předpisů orgány kraje v přenesené působnosti, které stanovisko vydají po projednání s OBÚ v Brně.
- 25) V rámci nových projektů snižovat emise všech znečišťujících látek s důrazem na tuhé znečišťující látky v dané lokalitě. Nepřekračovat hygienické limitní hodnoty tzn. sledovat emisní a imisní zatížení a doplnit údaje týkající se pachových látek, rizika imisí suspendovaných částic PM10, PM2,5, oxidu dusičitého, oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého, benzo(a)pyrenu apod. do vyhodnocení SEA.

- 26) Účelně využívat veškeré energetické zdroje a to i během výstavby záměrů, i při spotřebách paliv u stavební techniky, čímž se následně sníží také emise znečišťujících látek do ovzduší.
- 27) Před realizací aktivit zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví, v odůvodněných případech zpracovat vyhodnocení zdravotních rizik, akustické a rozptylové studie.
- 28) Při realizaci projektů v rámci modernizace a zvyšování energetické efektivity budov zjišťovat výskyt chráněných živočichů, při pozitivním výsledku zateplovat obvodové pláště mimo hnízdní období.
- 29) Upřednostněny by měly být ty projekty, které budou při své výstavbě využívat tzv. brownfields. Projekty nové výstavby do volné krajiny mají obecně větší negativní vlivy, proto by měly být podpořeny pouze výjimečně při vyloučení těchto negativních vlivů.
- 30) Technické provedení, povrch a trasování cyklostezek a jejich doprovodné infrastruktury musí respektovat charakter okolní krajiny, aby nedocházelo k její optické i funkční fragmentaci s negativními vlivy na krajinný ráz či ekosystémy.
- 31) Podpora funkcí zemědělství, vinařství, lesnictví a vodního hospodářství by měla přednostně směřovat k projektům zaměřeným na snižování negativních vlivů intenzivního hospodaření, např. modernizací a úpravou technologií, racionalizací a omezováním užití agrochemie, protierozními opatřeními apod.
- 32) V následných krocích případné aplikace koncepce na řešení letecké dopravy vést vzletové, letové a přistávací koridory mimo známé tahové koridory ptáků a současně zohlednit jejich hnízdní a potravní lokality. Zajistit ochranu hlukově chráněných objektů před hlukem z leteckého provozu.
- 33) Zajistit soulad PR JMK s nadřazenými relevantními koncepčními dokumenty, zejména se jedná o Politiku územního rozvoje ČR, Zásady územního rozvoje a další koncepce jak celorepublikového tak krajského charakteru.
- 34) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejní schválenou koncepci.
- 35) Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000 (část B):**
- 36) Veškerá opatření musí být navržena s respektováním integrity a územní ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000 a nesmí vést k poškození nebo zhoršení stavu předmětu ochrany těchto území. Při výběru konkrétních záměrů naplňujících cíle této koncepce je třeba upřednostňovat ty, které zlepšují stav předmětů ochrany Evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a Ptačích oblastí (dále jen „PO“), nebo jej alespoň nezhoršují.
- 37) Při realizaci konkrétních aktivit navržených PR JMK je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální případnou prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany EVL a PO, respektive s biotopy druhů a typy evropských stanovišť.

- 38) Záměry, které budou navrhovány na základě koncepce, musí být před schválením jejich realizace pečlivě vyhodnoceny, resp. posouzeny v rámci procesu jejich přípravy z hlediska vlivů na konkrétní dotčené přírodní lokality tvořící soustavu Natura 2000 ve smyslu ustanovení § 45h a §45i zákona o ochraně přírody a krajiny.
- 39) V rámci realizace PR JMK budou navrhované aktivity konzultovány z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000 s pracovníky orgánu ochrany přírody.
- 40) Při přípravě dostavby dálničního spojení s Vídní a v rámci silnice R55 je nutné na podrobnější úrovni dbát na ochranu přírody zejména v úseku Bzenec – Přívoz – Rohatec.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u klíčových aktivit a strategických projektů co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)